วารสารวิจัยและส่งเสริมวิชาการเกษตร 40(3): 220-234

การสังเคราะห์งานวิจัยด้านยางพาราของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ภายใต้การสนับสนุนโครงการพัฒนาจังหวัด

Synthesis of Para-Rubber Research of Ubon Ratchathani University under the Provincial Development Project Support

อรทัย เลียงจินดาถาวร[1]* และรจนา คำดีเกิด[2]

Orathai Liengjindathaworn[1]* and Rojchana Kumdeekerd[2]

[1]สาขาการปกครองท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี อุบลราชธานี 34000

[2]สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี อุบลราชธานี 34190

[1]Department of Local Government, Faculty of Humanity and Social Science, Ubon Ratchathani Rajabhat University Ubon Ratchathani, Thailand 34000

[2]Department of Public Administration, Faculty of Political Science, Ubon Ratchathani University Ubon Ratchathani, Thailand 34190

*Corresponding author: orathai.lieng@gmail.com

Received: *June 07, 2021*
Revised: *May 31, 2022*
Accepted: *June 15, 2022*

Abstract

This research aimed to synthesize characteristics of para-rubber research under collaborative projects aiming to improve Ubon Ratchathani University's roles in supporting provincial development drive by constructing research, and to synthesize the school of knowledge resulted from the nine collaborative rubber projects under the projects for improving the Ubon Ratchathani University's. The research method was qualitative one by synthesizing the study reports and collecting data with in-depth interview to 9 project heads and with focus group discussion among 11 people from related organizations and 6 para-rubber farmers.

The research revealed characteristics of the projects employing theories of social sciences, health sciences, and sciences with mixed method. Also, the results of experiment research on social sciences showed possibility to establish a factory of intense para-rubber latex. In addition, in terms of the provincial strategic plan, the health sciences study found a guideline for preventing and reducing negative impacts and improving quality of life to those concerned. Besides, the science project found technology to process Para-rubber products for the elderly. The school of knowledge could be applied to develop Ubon Ratchathani provincial para-rubber implementation with 3 aspects: quality of life, security, and sustainability. For quality of life, the quality of life of para-rubber workers and communities surrounding the factory could be developed. The products could be developed to be appropriate and safe for the elderly. For economy, possibility for establishing a factory of intense para-rubber latex and

reduction of manufacturing cost might be evaluated. Also, water pollution from wastewater from coagulation of raw rubber sheet to produce cup lump rubber could be decreased. For the government administration, the provincial para-rubber strategic plan could be developed for better economy and the para-rubber farmers' quality of life. Related organizations in the province should applied the policy implications and make use of the findings for their commercial, academic, and public policies.

Keywords: research synthesis in para-rubber, para-rubber, Ubon Ratchathani provincial development Ubon Ratchathani university

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์คุณลักษณะของงานวิจัยด้านยางพาราภายใต้โครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนาบทบาทของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในการทำงานวิจัยเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด และเพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยด้านยางพาราภายใต้โครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนาบทบาทของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในการทำงานวิจัยเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด จำนวน 9 โครงการ โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ สังเคราะห์รายงานวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกหัวหน้าโครงการวิจัย จำนวน 9 คน และการสนทนากลุ่มกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 11 คน และกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง จำนวน 6 คน

ผลการวิจัยพบว่า โครงการวิจัยภายใต้โครงการฯ ใช้แนวคิด ทฤษฎีด้านสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ และวิทยาศาสตร์ ใช้การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method) และการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) ผลการวิจัยด้านสังคมศาสตร์ พบความเป็นไปได้ในการตั้งโรงงานน้ำยางข้น และแผนยุทธศาสตร์ยางพาราจังหวัดอุบลราชธานี งานวิจัยด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ พบแนวทางป้องกัน ลดผลกระทบ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ที่เกี่ยวข้องกับยางพารา และงานวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ ค้นพบเทคโนโลยีในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพาราสำหรับผู้สูงอายุ องค์ความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาด้านยางพาราของจังหวัดอุบลราชธานี มี 3 ด้าน คือ ด้านคุณภาพชีวิต ความมั่นคง และความยั่งยืน ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของของพนักงานผู้สัมผัสยางและชุมชนรอบโรงงานยาง และพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสม ปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ และด้านเศรษฐกิจ ประเมินความเป็นไปได้ในการจัดตั้งโรงงานน้ำยางข้น และการลดต้นทุนการผลิต ลดมลพิษจากการใช้น้ำทิ้งจากการจับตัวแผ่นยางดิบสำหรับการผลิตยางก้อนถ้วย ด้านการบริหารงานภาครัฐ สามารถพัฒนายุทธศาสตร์ยางพาราจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของเกษตรกรชาวสวนยาง ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย จังหวัดอุบลราชธานี หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบาย เชิงพาณิชย์ เชิงวิชาการ และเชิงสาธารณะ

คำสำคัญ: การสังเคราะห์งานวิจัยด้านยางพารา ยางพารา การพัฒนาจังหวัดอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

คำนำ

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญลำดับต้นของไทย โดยไทยยังเป็นผู้ผลิตและส่งออกมากที่สุดในโลก จึงเป็นพืชที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและมีความสำคัญ

ทางด้านสังคม มีความเกี่ยวข้องกับภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศ ทั้งในภาคส่วนเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม ภาคธุรกิจเอกชน และภาครัฐ ส่งผลต่อเกษตรกรไทยในหลายภูมิภาค นอกจากนั้นยังมีความเกี่ยวข้องกับประชาคมโลกในด้านการค้ากับต่างประเทศอีกด้วย จากความสำคัญดังกล่าว รัฐบาลไทยจึงได้กำหนดนโยบายส่งเสริมการปลูกยางพารามาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกยางพารามากขึ้น จากเริ่มแรกในปี พ.ศ. 2442 มีการปลูกที่ภาคใต้ ต่อมาก็ได้ขยายไปยังภาคตะวันออก ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมถึงจังหวัดอุบลราชธานี

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญลำดับที่ 3 ของจังหวัดอุบลราชธานี จากข้อมูลในปี พ.ศ. 2564 จังหวัดอุบลราชธานีมีเนื้อที่ปลูกยางพารา จำนวน 528,425 ไร่ เนื้อที่ให้ผลผลิต จำนวน 413,960 ไร่ ผลผลิตน้ำยางรวม 92,727 ตัน ผลผลิตเฉลี่ย 224 กิโลกรัมต่อไร่ มูลค่าผลผลิตรวม 4,867.80 ล้านบาท (Ubon Ratchathani Provincial Office, 2021) ยางพาราจึงมีความสำคัญต่อการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด การพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกร และมีส่วนสำคัญในการพัฒนาจังหวัด ซึ่งการพัฒนาจังหวัดให้บรรลุเป้าหมายนั้น จำเป็นต้องบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในจังหวัดในการขับเคลื่อน

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในฐานะสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาหนึ่งในจังหวัด ได้ตระหนักถึงบทบาทของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาท้องถิ่น ตามภารกิจด้านการวิจัยและบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม จึงได้ขับเคลื่อนงานวิจัยเพื่อรับใช้สังคม (Socially-engaged research) มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้งานวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาและเกิดประโยชน์จริง เน้นประโยชน์โดยตรงต่อชุมชนเป็นหลัก ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยและมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (MOU) สำหรับการศึกษารูปแบบในการขับเคลื่อน หนุนเสริมงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นและพัฒนานักวิจัย (Thongthua, 2019) ภายใต้กระบวนการหารูปแบบด้วยวิธีการวิจัยแบบ PAR ทำให้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553–2556 มีจำนวนงานวิจัยรับใช้สังคมถึง 19 โครงการ ดำเนินการโดยนักวิชาการจากคณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี 11 คณะ และมีจำนวนนักวิจัย 48 คน

ต่อมาปี พ.ศ. 2558–2560 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีได้ตกลงทำความร่วมมือกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ภายใต้โครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนาบทบาทของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีในการทำงานวิจัยเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด โดยการสนับสนุนทุนวิจัยด้านยางพาราให้แก่นักวิจัยของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จำนวน 9 โครงการ ที่โครงการความร่วมมือฯ ได้มองเห็นว่าจะสามารถทำให้ได้ผลการวิจัยที่จะนำไปสู่การพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับยางพารา ด้านการผลิต การแปรรูป การตลาด และการจัดการของเกษตรกรและกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร ให้มีอาชีพที่มั่นคง เข้มแข็ง และมีความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ ดังนั้น เพื่อให้ผลงานวิจัยได้นำไปใช้ประโยชน์ในการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด โครงการความร่วมมือฯ จึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการสังเคราะห์งานวิจัยดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อสังเคราะห์คุณลักษณะของงานวิจัยด้านยางพาราภายใต้โครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนาบทบาทของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในการทำงานวิจัยเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด และเพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยด้านยางพาราภายใต้โครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนาบทบาทของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในการทำงานวิจัยเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด เพื่อให้ได้องค์ความรู้ รูปแบบ แนวปฏิบัติ เทคนิควิธีการ ตลอดจนข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ที่จะนำเสนอต่อทางจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปพิจารณา จัดทำยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด และใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและขับเคลื่อนการพัฒนาด้านยางพาราของจังหวัดอุบลราชธานีต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษางานวิจัยด้านยางพาราภายใต้โครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนาบทบาทของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในการทำงานวิจัยเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด ปี พ.ศ. 2559–2560 จำนวน 9 เรื่อง โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ด้วยวิธีการ ดังนี้

1) การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร ผู้วิจัยศึกษางานวิจัยด้านยางพาราภายใต้โครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนาบทบาทของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีในการทำงานวิจัยเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด ในปี พ.ศ. 2559 จำนวน 5 เรื่อง และในปี พ.ศ. 2560 จำนวน 4 เรื่อง รวม 9 เรื่อง

2) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์หัวหน้าโครงการวิจัยด้านยางพาราและคณะกรรมการบริหารโครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนาบทบาทของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในการทำงานวิจัยเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

3) การสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยทำการสนทนากลุ่มหน่วยงาน กลุ่มเกษตรกร และภาคเอกชน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์สำหรับการพัฒนายุทธศาสตร์จังหวัดอุบลราชธานีด้านยางพารา และการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการพัฒนายางพาราและเกษตรกรชาวสวนยางจังหวัดอุบลราชธานี

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1. คณะกรรมการบริหารโครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนาบทบาทของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในการทำงานวิจัยเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด จำนวน 2 คน

2. ตัวแทนนักวิจัยผู้เป็นเจ้าของผลงานวิจัยด้านยางพารา จาก 9 โครงการ จำนวน 9 คน ดังต่อไปนี้

1) โครงการผลิตภัณฑ์เรืองแสงช่วยในการมองเห็นสำหรับผู้สูงอายุในเวลากลางคืน

2) โครงการแผ่นรองพื้นรองเท้าจากยางพาราเพื่อสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ

3) โครงการบล็อกปูพื้นยางพาราสำหรับผู้สูงอายุ

4) โครงการกาวอเนกประสงค์สูตรน้ำที่ปลอดภัยจากยางธรรมชาติสำหรับผู้สูงอายุ

5) โครงการการศึกษาการใช้น้ำทิ้งจากการจับตัวแผ่นยางดิบสำหรับการผลิตยางก้อนถ้วย

6) โครงการการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ยางพาราจังหวัดอุบลราชธานี

7) โครงการการศึกษาความเป็นไปได้ในการตั้งโรงงานน้ำยางข้นเพื่อเพิ่มมูลค่ายางพาราของกลุ่มจังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร และอำนาจเจริญ

8) โครงการการประเมินผลกระทบทางสุขภาพจากการได้รับสัมผัสกลิ่นของชุมชนที่อาศัยอยู่รอบโรงงานผลิตยางแท่งในเขตเทศบาลตำบลเมืองศรีไค อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

9) โครงการแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านความปลอดภัยและสุขภาพสำหรับพนักงานผู้สัมผัสยางในพื้นที่สหกรณ์ภูจองนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านยางพารา 11 หน่วยงาน และกลุ่มเกษตรกร ได้แก่ สำนักยุทธศาสตร์จังหวัดอุบลราชธานี การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11 สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานตรวจบัญชีและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 11 คน รวมทั้งสหกรณ์กองทุนสวนยางภูจองนาจะหลวย สหกรณ์กองทุนสวนยางพารานิคมฯ ลำโดมใหญ่ และสหกรณ์กองทุนสวนยางเมืองอุบลราชธานี จำนวน 6 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการใน 2 ลักษณะ คือ

1. ข้อมูลจากแบบบันทึกคุณลักษณะของงานวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

2. ข้อมูลจากแบบบันทึกผลการวิจัยด้านองค์ความรู้ของของงานวิจัยด้านยางพาราภายใต้โครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนาบทบาทของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในการทำงานวิจัยเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและประเด็นหลักของงานวิจัย ตลอดจนการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนายุทธศาสตร์จังหวัดอุบลราชธานีด้านยางพารา และการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการพัฒนายางพาราและเกษตรกรชาวสวนยางจังหวัดอุบลราชธานี ให้เกิดการเชื่อมโยงความรู้และการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผลการวิจัย

คุณลักษณะของงานวิจัยด้านยางพาราภายใต้โครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนาบทบาทของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในการทำงานวิจัยเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด

ผลการวิจัยพบว่า จากการสังเคราะห์ภาพรวมของงานวิจัยด้านยางพาราทั้ง 9 โครงการ มีคุณลักษณะด้านแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย ผลการวิจัย และการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ดังรายละเอียดใน Figure 1

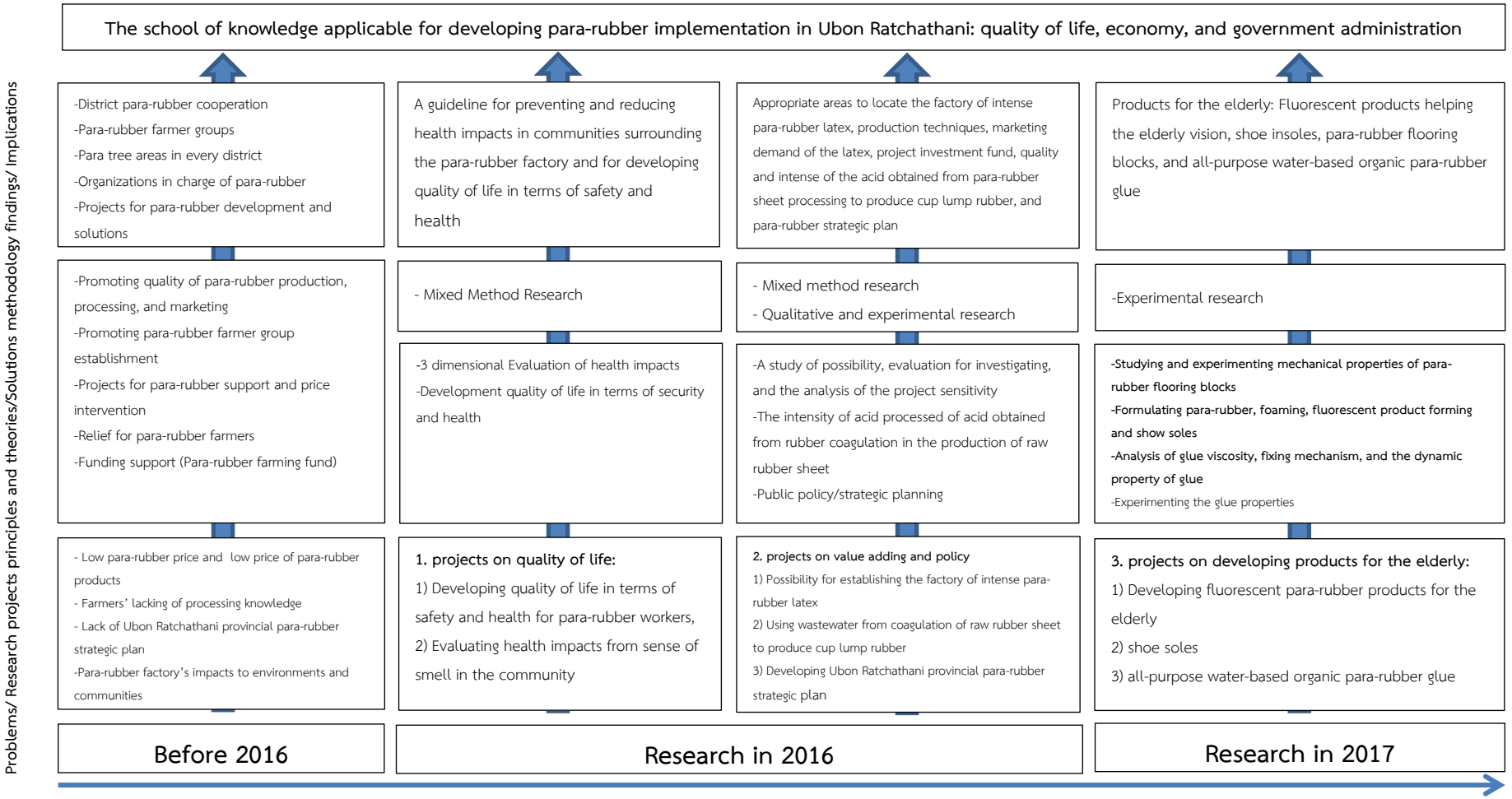

Figure 1 Synthesis of para-rubber research under collaborative projects to develop the roles of Ubon Ratchathani university to work on research to support and drive provincial development in terms of principles, theories, methodology, findings, and implications

Source: Bunyod (2016); Chakamrun (2016); Chakasilpa and Porncharoen (2016); Thippila (2016); Radaabutr (2017); Khamdeekerd and Liengjindathaworn (2017); Srichan (2017); Wat Chang (2017); Wongkhan (2017)

จาก Figure 1 ผลจากการสังเคราะห์งานวิจัยด้านยางพาราฯ ด้านแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย ผลการวิจัย และการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ พบว่า โครงการวิจัยด้านยางพาราทั้ง 9 โครงการใช้แนวคิด ทฤษฎีจำแนกได้ 3 กลุ่ม คือ แนวคิดทฤษฎีทางด้านสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ และด้านวิทยาศาสตร์

ระเบียบวิธีวิจัยด้านสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพใช้การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method) ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ส่วนงานวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ใช้การวิจัยเชิงทดลองในการแปรรูปยางพาราเป็นผลิตภัณฑ์ยางพาราสำหรับผู้สูงอายุ

ผลการวิจัยของงานวิจัยด้านสังคมศาสตร์ พบว่า พื้นที่ที่เหมาะสมในการตั้งโรงงานน้ำยางข้น เทคนิคการผลิต ความต้องการของตลาดกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างในการใช้น้ำยางข้นในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เงินลงทุนโครงการ และแผนยุทธศาสตร์ยางพาราจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งผู้ประกอบการ จังหวัดอุบลราชธานี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการเกษตร เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพ สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และการดำเนินงานพัฒนา ส่งเสริมการแปรรูปยางพาราเพื่อให้เกษตรกรขายผลผลิตได้ราคาที่สูงขึ้น อันส่งผลต่อการสร้างมูลค่าเพิ่มยางพาราของจังหวัด ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้นได้

ผลการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ พบแนวทางป้องกันและลดผลกระทบต่อสุขภาพของชุมชนที่อาศัยอยู่รอบโรงงานยางแท่ง และแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านความปลอดภัยและสุขภาพ รวมทั้งแนวทางในการป้องกันและลดผลกระทบต่อสุขภาพจากการรับสัมผัสกลิ่นของชุมชนที่อาศัยอยู่รอบโรงงาน และแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านความปลอดภัยและสุขภาพสำหรับพนักงานผู้สัมผัสยางในพื้นที่สหกรณ์ภูจองนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี

ผลการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ ค้นพบองค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ปลอดภัย ดีและเหมาะสมต่อสุขภาพของผู้สูงอายุ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เรืองแสงช่วยในการมองเห็นสำหรับผู้สูงอายุ แผ่นรองพื้นรองเท้า บล็อกปูพื้นยางพารา และกาวเอนกประสงค์สูตรน้ำที่ปลอดภัยจากยางธรรมชาติ

องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยด้านยางพาราภายใต้โครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนาบทบาทของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในการทำงานวิจัยเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด

ผลการวิจัย พบว่า องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยด้านยางพาราภายใต้โครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนาบทบาทของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในการทำงานวิจัยเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดที่สามารถประยุกต์ใช้กับการพัฒนาด้านยางพาราของจังหวัดอุบลราชธานีได้ (Figure 2)

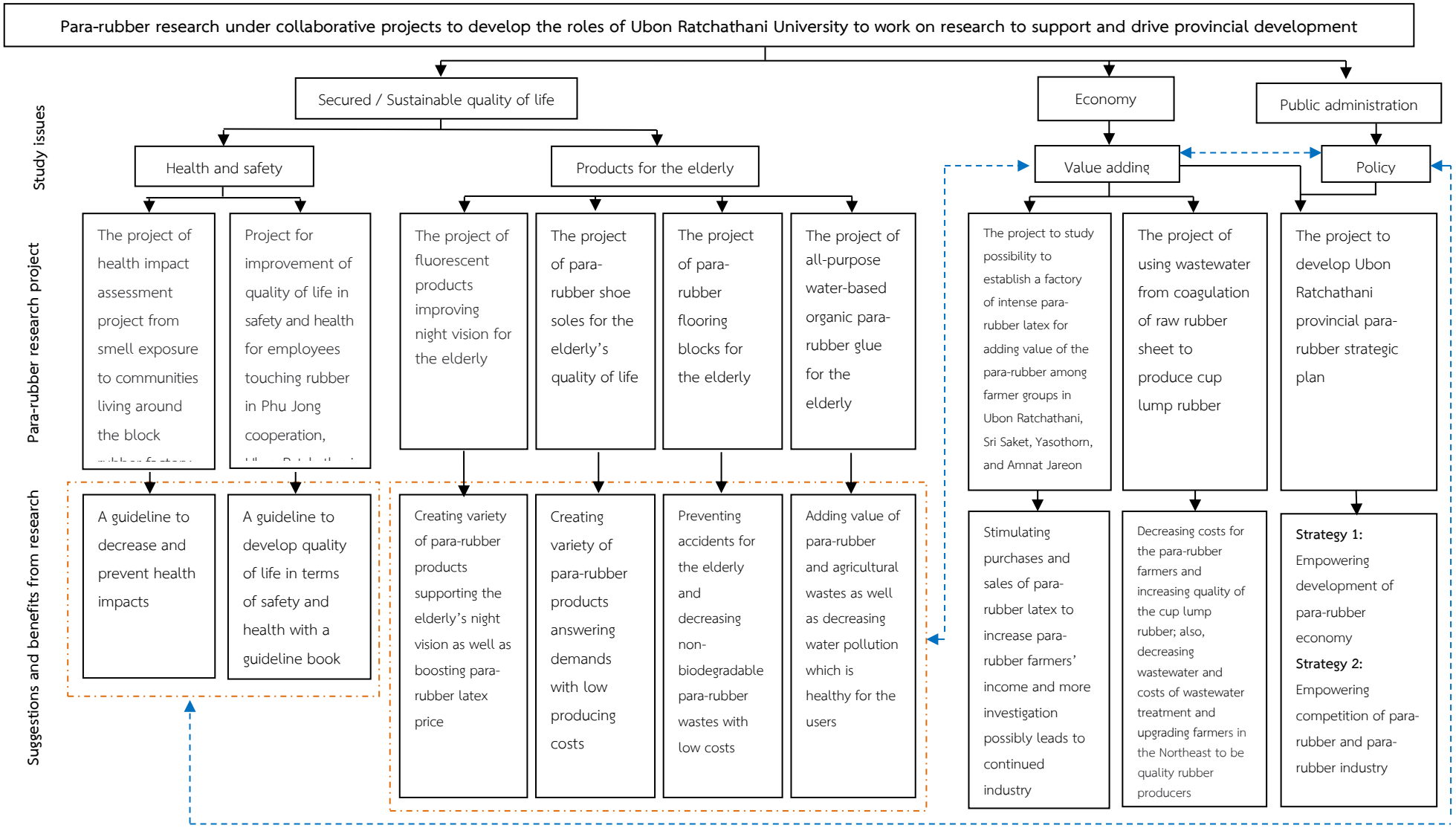

Figure 2 The analysis of para-rubber research under collaborative projects to develop the roles of Ubon Ratchathani university to work on research to support and drive provincial development for school of knowledge applicable to Ubon Ratchathani para-rubber development

จาก Figure 2 ผลจากการสังเคราะห์งานวิจัยด้านยางพารา ทั้ง 9 โครงการ พบว่าองค์ความรู้ใหม่และเทคโนโลยีที่สามารถจะนำไปประยุกต์ใช้และต่อยอดการพัฒนาด้านยางพาราของจังหวัดอุบลราชธานี ใน 3 ด้าน

ด้านที่ 1 ด้านคุณภาพชีวิต ความมั่นคงและความยั่งยืน ประเด็นการศึกษาเรื่องของสุขภาพและความปลอดภัย ประกอบด้วย 2 โครงการ ได้แก่ โครงการการประเมินผลกระทบทางสุขภาพจากการได้รับสัมผัสกลิ่นของชุมชนที่อาศัยอยู่รอบโรงงานผลิตยางแท่ง และโครงการแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านความปลอดภัยและสุขภาพสำหรับพนักงานผู้สัมผัสยางในพื้นที่สหกรณ์ภูจองนาจะหลวย จังหวัดอุบลราชธานี โดยทั้งสองโครงการนี้สามารถให้องค์ความรู้ใหม่ในเรื่องของแนวทางการป้องกันและลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน พร้อมทั้งแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านความปลอดภัยและสุขภาพ นอกจากนี้ยังมีคู่มือแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์สำหรับพื้นที่อื่น ๆ ที่จะมีการสร้างโรงงานและขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย ผู้ปฏิบัติสามารถนำแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตนี้ไปปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการทำงานได้

นอกจากนั้น ในด้านคุณภาพชีวิต ความมั่นคงและความยั่งยืน ยังมีประเด็นการศึกษาเรื่องของผลิตภัณฑ์สำหรับผู้สูงอายุ จำนวน 4 โครงการ โดยผลิตภัณฑ์ในกลุ่มนี้มีวัตถุดิบหลักมาจากยางพารา ซึ่งสามารถช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับยางพารา นอกจากนี้ยังสามารถสร้างความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ในกลุ่มยางพารา อีกทั้งยังช่วยให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการมองเห็นในเวลากลางคืน จากโครงการผลิตภัณฑ์เรืองแสงช่วยในการมองเห็นสำหรับผู้สูงอายุในเวลากลางคืน หรือโครงการแผ่นรองพื้นรองเท้าจากยางพาราเพื่อสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุที่ช่วยลดอาการปวดเมื่อยบริเวณฝ่าเท้าขณะยืนหรือเดินเป็นเวลานาน ๆ นอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์ที่ช่วยป้องกันการเกิดอุบัติเหตุในผู้สูงอายุพร้อมทั้งช่วยลดภาระการกำจัดขยะยางที่ไม่สามารถย่อยสลายทางชีวภาพ นั่นคือโครงการบล็อกปูพื้นยางสำหรับผู้สูงอายุ และโครงการสุดท้าย โครงการกาวอเนกประสงค์สูตรน้ำที่ปลอดภัยจากยางธรรมชาติสำหรับผู้สูงอายุที่ผู้วิจัยได้คำนึงถึงเรื่องความปลอดภัย เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของผู้ใช้งาน โดยผลิตภัณฑ์กาวสูตรน้ำจากยางพาราสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับยางพาราและเศษวัสดุเหลือใช้จากการเกษตร พร้อมทั้งช่วยลดมลพิษทางอากาศและดีต่อสุขภาพผู้ใช้งาน ทั้งหมดนี้สามารถนำไปต่อยอดส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกรประกอบธุรกิจแปรรูปยางพาราให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่ปลอดภัยและเหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุและผู้ใช้ทั่วไป ช่วยให้ขายผลิตภัณฑ์ได้ราคาที่สูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการสร้างมูลค่าเพิ่มยางพาราของจังหวัดตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ พนักงานผู้สัมผัสยาง และสิ่งแวดล้อมของชุมชนให้ดีขึ้นได้

ด้านที่ 2 ด้านเศรษฐกิจ มีประเด็นการศึกษาเรื่องการเพิ่มมูลค่ายางพารา ประกอบด้วย 2 โครงการ ได้แก่ โครงการการศึกษาความเป็นไปได้การตั้งโรงงานน้ำยางข้นเพื่อเพิ่มมูลค่ายางพาราของกลุ่มจังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร และอำนาจเจริญ และโครงการการศึกษาการใช้น้ำทิ้งจากการจับตัวแผ่นยางดิบสำหรับการผลิตยางก้อนถ้วย โดยโครงการการศึกษาความเป็นไปได้การตั้งโรงงานน้ำยางข้นเพื่อเพิ่มมูลค่ายางพาราของกลุ่มจังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร และอำนาจเจริญ จะศึกษาในเรื่องของการตลาด การผลิต การบริหารและการเงิน พร้อมทั้งวิเคราะห์ความอ่อนไหว ทำให้สามารถช่วยกระตุ้นการรับซื้อและจำหน่ายน้ำยางพารา ทำให้รายได้ของเกษตรกรเพิ่มขึ้นและเกิดการลงทุนมากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ส่วนโครงการการศึกษาการใช้น้ำทิ้งจากการจับตัวแผ่นยางดิบสำหรับการผลิตยางก้อนถ้วยนี้ สามารถช่วยลดต้นทุนให้กับเกษตรกรและเพิ่มคุณภาพให้กับยางก้อนถ้วย อีกทั้งยังลดปริมาณน้ำทิ้งและช่วยลดต้นทุนในการนำไปบำบัดน้ำเสีย พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพยางพาราของจังหวัดอุบลราชธานีให้สูงขึ้น

ด้านที่ 3 ด้านการบริหารงานภาครัฐ มีประเด็นการศึกษาเรื่องนโยบายของโครงการการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ยางพารา จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งสามารถนำองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากโครงการวิจัยนี้ไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบาย สำหรับการพัฒนายุทธศาสตร์จังหวัดอุบลราชธานีด้านยางพารา และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการบริหารงานภาครัฐและภาคเอกชนต่าง ๆ รวมถึงกลุ่มเกษตรกรให้มีทิศทางการขับเคลื่อนและพัฒนายางพาราที่ชัดเจน โดยเฉพาะเพื่อให้เกิดการบูรณาการยุทธศาสตร์และการดำเนินงานเกี่ยวกับยางพาราที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน ซึ่งการขับเคลื่อนอย่างมีทิศทางนี้จะสามารถยกระดับมูลค่าเพิ่มที่สร้าง GDP ของจังหวัดให้สูงขึ้น และเสริมสร้างให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพอุตสาหกรรมยางพารา การพัฒนาเศรษฐกิจและการแข่งขันด้านยางพาราของจังหวัดให้สูงขึ้นต่อไป

วิจารณ์ผลการวิจัย

จากการสังเคราะห์งานวิจัยด้านยางพาราของโครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนาบทบาทของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีในการทำงานวิจัยเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด มีผลการค้นพบทั้งด้านนโยบายยางพารา ด้านการส่งเสริมสุขภาพของผู้ดำเนินงานใกล้ชิดยางพารา และด้านผลิตภัณฑ์จากยางพารากับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

จากการศึกษาเรื่องการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับด้านเกษตรอินทรีย์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ (Tantisantisom and Thiangket, 2014) ได้ทำการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกษตรอินทรีย์จำนวน 18 เรื่อง เกี่ยวกับลำไยอินทรีย์ ทรัพยากรนิเวศทางเกษตรอินทรีย์ และการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ พบเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยด้านยางพาราของจังหวัดอุบลราชธานี คือ ประสิทธิภาพการผลิตขึ้นอยู่กับระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพจากความรู้ความเข้าใจประสบการณ์ของเกษตรกร สภาพพื้นที่เพาะปลูก สภาพภูมิอากาศ อุณหภูมิ ความสมบูรณ์ของต้น ความต้องการของตลาด และความร่วมมือของเกษตรกร เนื่องจากทั้งยางพาราและพืชเกษตรอินทรีย์ต่างต้องการระบบการผลิตที่เข้าใจการเติบโตของพืชนั้น ๆ ว่าเหมาะกับสภาพแวดล้อมแบบใด ความต้องการของตลาดในแต่ละช่วงเวลาเป็นอย่างไร เพราะส่งผลต่อราคาผลผลิต และสิ่งสำคัญ คือ การจะสร้างประสิทธิภาพการผลิตได้ต้องอาศัยความร่วมมือของเกษตรกร โดยการผลิตยางพาราของจังหวัดอุบลราชธานีมีการรวมกลุ่มเกษตรกรในลักษณะสหกรณ์ชาวสวนยางเพื่อรับความรู้ในการปลูก บำรุง และการแปรรูป การเป็นศูนย์รวมในการรวบรวมยางพาราในการขาย การต่อรอง และประสานงานกับหน่วยงานรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนั้น จากงานวิจัยเรื่องบทบาทของมหาวิทยาลัยไทยในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (Masae, 2015) ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของมหาวิทยาลัยไทยในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนเป็นไปตามภารกิจหลัก 3 ด้าน คือ การสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ โดยมหาวิทยาลัยมีความพร้อมด้านบุคลากรที่มีฐานความรู้ประสบการณ์ในสาขาวิชาต่าง ๆ อีกทั้งยังมีความพร้อมด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่สามารถพัฒนาต่อยอดได้ ดังนั้น จึงเกิดการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ที่เชื่อมโยงกับปัญหาและการพัฒนาที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละชุมชนหรือท้องถิ่น ซึ่งเป็นทั้งการขยายความเชี่ยวชาญของบุคลากรในสถาบันโดยสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาคนทั้งที่เป็นนักศึกษาและบุคคลภายนอกที่สนใจให้ได้เรียนรู้ในมิติต่าง ๆ และเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน ซึ่งสอดคล้องเป็นอย่างมากกับการศึกษาการสังเคราะห์งานวิจัยด้านยางพาราของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีในการสนับสนุนการพัฒนาจังหวัด เพราะเป็นการนำภารกิจด้านการวิจัยมาใช้เป็นสร้างองค์ความรู้ที่สามารถ

นำไปต่อยอดให้เกิดประโยชน์ที่เป็นรูปธรรมต่อการพัฒนาจังหวัด โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่การตั้งโจทย์การวิจัย การเป็นที่ปรึกษาให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ผลการวิจัยที่เกิดขึ้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในภาคส่วนต่าง ๆ ได้มากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. คุณลักษณะของงานวิจัยด้านยางพาราภายใต้โครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนาบทบาทของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในการทำงานวิจัยเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด ทั้ง 9 โครงการวิจัย ใช้แนวคิด ทฤษฎีด้านสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ และวิทยาศาสตร์ ใช้การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method) และการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) ซึ่งผลการวิจัยของงานวิจัยด้านสังคมศาสตร์ ค้นพบ 2 ประเด็น คือ ประเด็นการตั้งโรงงานน้ำยางข้น เกี่ยวกับความเป็นไปได้ทางเทคนิค การตลาด เงินลงทุน และพื้นที่ที่เหมาะสมในการตั้งโรงงานน้ำยางข้น และประเด็นการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ยางพาราจังหวัดอุบลราชธานีอย่างมีส่วนร่วมเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาด้านยางพาราของจังหวัดอุบลราชธานีที่สอดคล้องกับบริบท ปัญหาและความต้องการของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ ค้นพบแนวทางป้องกันและลดผลกระทบต่อสุขภาพของชุมชนที่อาศัยอยู่รอบโรงงานยางแท่ง และแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านความปลอดภัยและสุขภาพของพนักงานผู้สัมผัสยาง และผลการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ ค้นพบองค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ปลอดภัย ดีและเหมาะสมต่อสุขภาพของผู้สูงอายุ

2. องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยด้านยางพาราภายใต้โครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนาบทบาทของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในการทำงานวิจัยเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด พบว่า องค์ความรู้ใหม่และเทคโนโลยีที่สามารถจะนำไปประยุกต์ใช้และต่อยอดการพัฒนาด้านยางพาราของจังหวัดอุบลราชธานี ใน 3 ด้าน

ด้านที่ 1 ด้านคุณภาพชีวิต ความมั่นคง และความยั่งยืน งานวิจัยทำการศึกษาเรื่องของสุขภาพและความปลอดภัย จำนวน 6 โครงการ ซึ่งสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากโครงการวิจัยไปกำหนดแนวทางการป้องกันและลดผลกระทบต่อสุขภาพของชุมชนที่อาศัยอยู่รอบโรงงานยางแท่ง แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านความปลอดภัยและสุขภาพของพนักงานผู้สัมผัสยาง รวมทั้งการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากยางพาราเพื่อช่วยให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เรืองแสงช่วยในการมองเห็นในเวลากลางคืน แผ่นรองพื้นรองเท้าจากยางพาราเพื่อสุขภาพ บล็อกปูพื้นยาง และกาวอเนกประสงค์สูตรน้ำ

ด้านที่ 2 ด้านเศรษฐกิจ งานวิจัยทำการศึกษาเรื่องการเพิ่มมูลค่ายางพารา จำนวน 2 โครงการ ซึ่งสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากโครงการวิจัยประเมินการตั้งโรงงานน้ำยางข้นเพื่อเพิ่มมูลค่ายางพารา กระตุ้นการรับซื้อจำหน่ายน้ำยางพาราและอาจส่งผลให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องในกลุ่มจังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร และอำนาจเจริญได้มากขึ้น รวมทั้งลดต้นทุนการผลิตจากการใช้น้ำทิ้งจากการจับตัวแผ่นยางดิบสำหรับการผลิตยางก้อนถ้วย ลดปริมาณน้ำทิ้งและช่วยลดต้นทุนในการนำไปบำบัดน้ำเสีย

ด้านที่ 3 ด้านการบริหารงานภาครัฐ งานวิจัยทำการศึกษาเรื่องนโยบายของโครงการการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ยางพาราจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 1 โครงการ ซึ่งสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากโครงการวิจัยนี้ไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนายุทธศาสตร์จังหวัดอุบลราชธานีด้านยางพารา และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการบริหารงานภาครัฐ ภาคเอกชน และกลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางได้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. จังหวัดอุบลราชธานี ควรนำองค์ความรู้จากงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบาย ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดด้านยางพารา โดยบูรณาการการกำหนดทิศทางและขับเคลื่อนการพัฒนายางพาราของจังหวัดอุบลราชธานีอย่างมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ เอกชน และเกษตรกร เพื่อให้เศรษฐกิจของจังหวัดมีการขยายตัว รวมถึงคุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น ได้แก่

การยางแห่งประเทศไทย เกษตรจังหวัด สหกรณ์จังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชน ควรนำองค์ความรู้ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ไปส่งเสริมอาชีพเพื่อให้เกิดการเพิ่มมูลค่าให้กับยางพาราในจังหวัดอุบลราชธานี

องค์กรปกครองท้องถิ่น ควรนำนวัตกรรมบล็อกปูพื้นยางพาราไปใช้ในการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน และใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบจากยางพาราในการดำเนินงานให้มากขึ้น เพื่อส่งเสริมการใช้ยางพาราในจังหวัดอุบลราชธานีให้มากขึ้น

ผู้ประกอบการภาคเอกชน สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับยางพารา หรือนำนวัตกรรมผลิตภัณฑ์สำหรับผู้สูงอายุไปต่อยอดลงทุนเพื่อแปรรูปจำหน่ายในท้องตลาดได้ ซึ่งผลิตภัณฑ์จากงานวิจัยดังกล่าว หากนำมาส่งเสริมการใช้ของผู้บริโภคภายในจังหวัดหรือภายในประเทศได้ จะสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจ สร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และกลุ่มเกษตรกรได้

2. สำนักงานอุตสาหกรรม สำนักงานพัฒนาชุมชน พาณิชย์จังหวัด และการยางแห่งประเทศไทย จังหวัดอุบลราชธานี ควรนำองค์ความรู้จากโครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการตั้งโรงงานน้ำยางข้น และผลิตภัณฑ์จากงานวิจัย ได้แก่ แผ่นครอบสวิทซ์ไฟเรืองแสง ตุ๊กตายางฟองน้ำเรืองแสง บล็อกปูพื้นยางพารา กาวอเนกประสงค์จากยางธรรมชาติ ไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ โดยการส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกรที่มีทุนและความพร้อมในการผลิตการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพารา สามารถนำไปต่อยอดลงทุนเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต สร้างรายได้ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มเกษตรกรได้

3. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีและมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ควรนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ทางวิชาการ โดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้ไปยังกลุ่มเป้าหมาย ทั้งการจัดการเรียนการสอน การถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน การถ่ายทอดองค์ความรู้ในรูปแบบบทความ และการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีผ่านสื่อการเรียนรู้สู่สาธารณะในรูปแบบต่าง ๆ ในวงกว้าง โดยเฉพาะการพัฒนาบทบาทของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านยางพารา เพื่อกำหนดทิศทางการส่งเสริม สนับสนุน และแก้ไขปัญหายางราคาตกต่ำ ยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรชาวสวนยางเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาจังหวัด และความต้องการของสังคม ชุมชนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. เกษตรกร ผู้ประกอบการ และภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงสาธารณะใน 3 ด้าน คือ

ด้านคุณภาพชีวิต การแปรรูปยางพาราเป็นผลิตภัณฑ์ต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำได้อย่างหลากหลาย จะทำให้เกษตรกรมีอาชีพที่มั่นคงและมีคุณภาพชีวิตที่ดี จากการขายผลิตภัณฑ์ได้ในราคาที่สูงขึ้น เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ สร้างความเข้มแข็งในชุมชนและสังคม ในขณะเดียวกันผลการวิจัยโครงการการประเมินผลกระทบทางสุขภาพจากการได้รับสัมผัสกลิ่นของชุมชนที่อาศัยอยู่รอบโรงงานผลิตยางแท่งในจังหวัดอุบลราชธานี ยังได้เสนอแนวทางในการป้องกันอุบัติเหตุหรือผลกระทบจากการทำงานในโรงงานผลิตยาง ซึ่งจะส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดีขึ้น

ด้านเศรษฐกิจ การลดต้นทุนในการผลิตและการลงทุนแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่ายางพารา จะทำให้เกิดธุรกิจ/อุตสาหกรรมต่อเนื่อง เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ที่สูงขึ้นให้เกษตรกร ซึ่งจะส่งผลต่อเศรษฐกิจของจังหวัด การเพิ่มมูลค่ายางพารา และ GDP ของจังหวัดอุบลราชธานีในที่สุด

ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยโครงการการประเมินผลกระทบทางสุขภาพจากการได้รับสัมผัสกลิ่นของชุมชนที่อาศัยอยู่รอบโรงงานผลิตยางแท่งในจังหวัดอุบลราชธานี ส่งผลต่อการปรับตัวของโรงงานในด้านกระบวนการการดำเนินงาน ทำให้มลภาวะทางกลิ่นลดลง ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพคนในชุมชนที่อาศัยอยู่รอบโรงงาน ผลิตภัณฑ์กาวอเนกประสงค์สูตรน้ำที่ปลอดภัยจากยางธรรมชาติสำหรับผู้สูงอายุ เป็นการสร้างทางเลือกที่ดีต่อสุขภาพ จากผลิตภัณฑ์กาวธรรมชาติที่ไม่มีตัวทำละลายที่ส่งผลเสียต่อระบบประสาทของผู้ใช้ การนำน้ำทิ้งกลับมาใช้ประโยชน์สำหรับการผลิตยางก้อนถ้วย ทำให้ลดของเสียจากโรงงาน ลดมลพิษไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการนำเศษยางที่ตัดทิ้งมาใช้ในการผลิตบล็อกปูพื้น เป็นการลดขยะยางและนำขยะยางดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ได้อีก จะช่วยลดความสูญเสียและพลังงานในกระบวนการผลิตและการกำจัดขยะได้

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณกองทุนสนับสนุนการวิจัยและมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่ให้การสนับสนุนทุนวิจัยจากโครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนาบทบาทของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีในการทำงานวิจัยเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด ขอขอบคุณหัวหน้าโครงการวิจัยด้านยางพาราทุกโครงการ คณะกรรมการบริหารโครงการความร่วมมือฯ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านยางพาราจังหวัดอุบลราชธานี 11 หน่วยงาน สหกรณ์กองทุนสวนยางภูจองนาจะหลวย จำกัด และสหกรณ์กองทุนสวนยางพารานิคมฯ ลำโดมใหญ่ จำกัด และขอขอบคุณผู้ร่วมกระบวนการวิจัย นางสาวอภิริยา ยอดมาลี นางสาวปรีนาภา ทาระขจัด นางสาวอรวรรณ โสภามาตร นายพรชัย ดุจดา และนายสรวิชญ์ ดูราสัตว์ ที่ทำให้กระบวนการวิจัยเสร็จสมบูรณ์ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

Bunyod, S. 2016. **A Study on the Use of Wastewater from Coagulation of Raw Rubber Sheets for Cup Lump Rubber Production.** 64 p. *In* Research Report. Ubon Ratchathani: Ubon Ratchathani University. [in Thai]

Chakamrun, N. 2016. **Health Impact Assessment of Odor Exposure in Communities Surrounding the Block Rubber Plant in the Municipality of Mueang Si Kai Sub-district, Warin Chamrap District, Ubon Ratchathani Province.** 174 p. *In* Research Report. Ubon Ratchathani: Ubon Ratchathani University. [in Thai]

Chakasilpa, D. and A. Porncharoen. 2016. **Feasibility Study of Establishment of Concentrated Latex Factory to Increase Rubber Value of Ubon Ratchathani, Sisaket, Yasothon and Amnat Charoen.** 162 p. *In* Research Report. Ubon Ratchathani: Ubon Ratchathani University. [in Thai]

Khamdeekerd, R. and O. Liengjindathaworn. 2017. **Development of the Natural Rubber Strategic Plan, Ubon Ratchathani Province.** 179 p. *In* Research Report. Ubon Ratchathani: Ubon Ratchathani University. [in Thai]

Masae, A. 2015. **Role of Thai universities in community enterprise development.** [Online]. Available http://202.44.73.33/PDF/awae-58.pdf (July 4, 2019). [in Thai]

Radaabutr, S. 2017. **Water-safe All-purpose Glue Made from Natural Rubber for the Elderly.** 55 p. *In* Research Report. Ubon Ratchathani: Ubon Ratchathani University. [in Thai]

Srichan, S. 2017. **Shoe Insole from Rubber for Health for the Elderly.** 49 p. *In* Research Report. Ubon Ratchathani: Ubon Ratchathani University. [in Thai]

Tantisantisom, N. and S. Thiangket. 2014. **Research synthesis on organic agriculture of Maejo University.** [Online]. Available https://erp.mju.ac.th/openFile.aspx?id=MTI2MTU1 (July 12, 2019). [in Thai]

Thippila, J. 2016. **Guidelines for Improving the Quality of Life, Safety and Health for Employees who Touched Rubber in the Phu Chong Na Chaluai Cooperative Area Ubon Ratchathani Province.** 84 p. *In* Research Report. Ubon Ratchathani: Ubon Ratchathani University. [in Thai]

Thongthua, K. 2019. Executive committee of the cooperation project under the supported by Ubon Rachachathani university to enhance role on mobilizing the development of province. **Interview.** (July 25, 2019). [in Thai]

Ubon Ratchathani Provincial Office. 2021. **Ubon Ratchathani Province Development Plan 2018-2022.** Ubon Ratchathani: Ubon Ratchathani Provincial Office. 249 p. [in Thai]

Wat Chang, C. 2017. **Block Rubber Flooring for the Elderly.** 69 p. *In* Research Report. Ubon Ratchathani: Ubon Ratchathani University. [in Thai]

Wongkhan, K. 2017. **Illuminating Products Help in Vision for the Elderly at Night.** Research Report. 86 p. *In* Research Report. Ubon Ratchathani: Ubon Ratchathani University. [in Thai]